

VERGİ USUL HUKUKUNDA TEBLİĞAT

2. Baskı

Doç. Dr. Doğan ŞENYÜZ

YAKLAŞIM YAYINLARI

Bursa – 1997

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	1
------------	---

BİRİNCİ BÖLÜM

TEBLİĞATA İLİŞKİN BAZI KAVRAM ve AÇIKLAMALAR

I. TEBLİĞATIN TANIMI, AMACI ve ÖNEMİ	7
A. TEBLİĞATIN TANIMI ve ANLAMI.....	7
1. Sözlük Anlamı	7
2. Hukuki Anlamı	7
3. Vergi Literatürü	8
B. TEBLİĞATIN AMACI	8
C. TEBLİĞATIN ÖNEMİ	9
D. TEBLİĞ ÇEŞİTLERİ	11
1. Kazai-İdari-Mali Tebligat	11
2. Resmi-Özel Tebligat	12
3. Posta-Memur-Elden-İlanen Tebligat	12
4. Yurt İçi-Yurt Dışı Tebligat	13
5. Gündüz-Gece-Tatil Zamanı Tebligat	13
6. Muhababın Kendisine-Başkasına Tebligat	14
7. Diğer Tebligat Çeşitleri	14
E. TEBLİĞE BENZEYEN KAVRAMLAR.....	14
II. TEBLİĞAT İLE VERGİ HUKUKU İLİŞKİSİ	15
III. VERGİLENDİRME İŞLEMLERİNDE TEBLİĞATI HUKUKSAL KAYNAKLARI	16
IV. VERGİ USUL KANUNU İLE TEBLİĞAT KANUNU (ÖZEL KANUN-GENEL KANUN) İLİŞKİSİ	17

V. VERGİ USUL KANUNUNDA YER ALAN TEBLİĞ	
HÜKÜMLERİNİN UYGULAMA KAPSAMI	19
A. VERGİLER YÖNÜNDEN	19
1. Genel Bütçeye, İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Ait Vergiler Yönünden	19
2. Gümrük İdarelerince Alınan Vergiler Yönünden	19
B. AMME ALACAKLARININ TAHSİLİ USULÜ HAKKINDAKİ KANUNDA YER ALAN ÖDEME EMİRİ YÖNÜNDEN	20
C. BAZI FONLARIN TAHSİLİ YÖNÜNDEN.....	20
VI. VERGİ TEBLİĞATINDA GEÇERLİ İLKELER	21
A. GİZLİLİK (MAHREMİYET) İLKESİ.....	21
B. YAZILILIK İLKESİ	22
C. ŞEKLE BAĞLILIK İLKESİ.....	22
D. SONUCA ULAŞMA İLKESİ	23

İKİNCİ BÖLÜM
TEBLİĞATIN HUKUKİ NİTELİĞİ,
KONUSU, TEBLİĞ YAPILACAK KİŞİLER

I. TEBLİĞATIN HUKUKİ NİTELİĞİ.....	27
A. İDARE HUKUKU AÇISINDAN	27
B. VERGİ HUKUKU AÇISINDAN.....	29
II. TEBLİĞATIN KONUSU.....	31
A. TEBLİĞ EDİLMESİ ZORUNLU BELGELER	31
1. Genel Olarak	31
2. Vergi İhbarnameleri	32
3. Ceza İhbarnameleri	33
4. Ödeme Emirleri	34
5. Takdir Komisyonlarının Bazı Kararları.....	35
a) Asgari Arsa ve Arazi Değerlerinin	35

b) Takdir Komisyonu	36
6. İnceleme Sırasında Bilgi İsteyen Yazilar	36
7. Veraset ve İntikal Vergisinde İkinci Ek Süre Hatırlatma Yazısı	36
8. Uzlaşma Toplantı Bildirim Yazısı İle Toplantı Tutanağı	37
9. Diğer Bazı Konulardaki Yazilar	38
B. TEBLİĞ EDİLMESİ ZORUNLU OLMAYAN BELGELER.....	39
1. Genel Olarak	39
2. Hazırlık İşlemleri	39
3. Tahakkuk Fişi	41
4. Tebliğ Yerine Geçen İşlemler veya Tebliğ	
Yapıldığı Kabul Edilen Haller	44
a) Vergi Karnesini Tasdik Ettirmek.....	44
b) Kanunun Yürürlüğüne Bağlı Tebliğat.....	45
c) Vergi Tevkifatının Yapılması.....	46
d) Belli Sürenin Gelmesi veya Dolması	46
aa) Emlak Vergisinde.....	47
bb) Motorlu Taşıtlar Vergisinde	48
III. TEBLİĞATI ÇIKARACAK MERCİ	48
A. GÖREVLİ ve YETKİLİ MERCİ KAVRAMI	48
B. VERGİLENDİRMEDE GÖREVLİ ve YETKİLİ MERCİ	49
IV. TEBLİĞİN MUHATAPLARI	49
A. MUHATAP KAVRAMI	49
B. MUHATABIN KİŞİ OLARAK KAPSAMI	50
1. Gerçek Kişi Mükelleflerde Muhatap.....	51
2. Adı Ortaklıklarda Muhatap.....	52
3. Mirasçıların Tebliğata Muhatap Olması	53
4. Aile Reisi Beyanında Tebliğatin Muhatabı	54
5. Tüzel Kişilerde Tebliğatin Muhatabı.....	55
6. Tüzel Kişiliği Olmayanlarda Tebliğatin Muhatabı.....	56
7. Dar Mükellefiyette Muhatap	57

a) Dar Mükellefin Kanuni Temsilcisinin Olması	57
b) Dar Mükellefin Kanuni Temsilcisi Olmaması	58
V. TEBLİĞİ ALACAK (KABUL EDECEK) KİŞİLER	59
A. TEBLİĞİN BİZZAT MUHATABINA YAPILMASI	59
1. Küçük Olmamak	60
2. Kısıtlı Olmamak	60
3. Temyiz Gücüne Sahip Olmak	61
B. TEBLİĞİN MUHATAP DIŞINDAKİ KİŞİLERE YAPILMASI	62
1. Tebliğin Temsilciye Yapılması	62
a) Kanuni Temsilciye Tebligat	62
aa) Gerçek Kişilerde Kanuni Temsil	62
bb) Tüzel Kişilerde Kanuni Temsil	68
aaa) Özel Hukuk Tüzel Kişileri	68
bbb) Kamu Hukuku Tüzel	72
cc) Tüzel Kişiliği Olmayanlara Tebliğ	74
b) İradi Temsilciye Tebligat	75
aa) Genel Kural	75
bb) Tebligat Yapılabilme Açısından	76
aaa) Genel Yetki (Umumi Vekil)	76
bbb) Özel Yetki	76
2. Tebliğ Evrakinin İkametgah veya İşyerlerinde Bulunanlar Tarafından Alınması	78
3. Tebligatın Kıtâ Komutanı veya Müessese Amirine Yapılması	83

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TEBLİĞDE KULLANILAN USULLER

I. GENEL OLARAK TEBLİĞ USULLERİ	87
II. POSTA VASITASIYLA TEBLİĞ	87
A. TEBLİĞATIN YAPILACAĞI ADRES	88

1. Bilinen Adresler.....	88
2. Birden Fazla Bilinen Adresin Bulunması	93
3. İkametgah ve İşyeri Adreslerinin Her İkisinin Aynı Anda Bilinmesi Halinin Özelliği	93
B. TEBLİĞ EVRAKININ TESLİMİ	94
1. Tebliğ Alındısına (Tutanağına) Tarih Yazılması.....	95
2. Tebliğ Alındı Tutanağının İmzalanması	96
C. TEBLİĞ SIRASINDA KARŞILAŞILAN BAZI DURUMLAR	97
1. Adresin Sahte (Gerçek Dışı) Olması	97
2. Adreste Herhangi Bir Kişinin Bulunamaması	98
3. Muhatabın Adres Değiştirmesi	100
4. Muhatabın Adresten Geçici Olarak Ayrılması	102
5. Muhatabın Tebellüğden İmtina Etmesi	105
III. MEMUR VASITASIYLA TEBLİĞ	106
IV. İLAN YOLUYLA TEBLİĞ	107
A. İLANEN TEBLİĞATIN YAPILACAĞI HALLER	107
1. Muhatabın Adresinin Bilinmemesi.....	107
2. Bilinen Adresin Yanlış veya Değişmiş Olması	108
3. Başkaca Sebeplerden Dolayı Posta İle Tebliğ Yapılamaması	110
4. Yabancı Ülkede Bulunanlara Tebliğ İmkansızlığı.....	111
5. Adresten Geçici Olarak Ayrılma Nedeniyle İki Defa Tebliğ İmkansızlığı.....	111
B. İLAN YOLUYLA TEBLİĞATTA ŞARTLARIN OLUŞMASI	112
C. İLANIN YAPILMASINDA ŞEKİL	112
1. Gazetede Yayınlanması (Gazete Çıkmiyorsa Mutad Vasıtalarla Duyurma).....	113
a) İlgili Yerde Gazete Yayınlanması Hali	113
b) İlgili Yerde Gazete Yayınlanması Hali	114
2. İlan Yazısının Tebliği Yapan Dairede Asılması.....	115
3. İlan Yazısı Örneğinin Muhtarlığa Gönderilmesi.....	115

4. Muhatap Yabancı Ülkede İse Evrak Örneklerinin Gönderilmesi	116
D. İLANIN İÇERİĞİ ve KAPSAMI.....	117
E. İLANIN SONUÇLARI	118
1. İlan Üzerine Başvuru Yapılması.....	118
2. İlan Üzerine Başvuru Yapılması.....	119
3. İlanen Tebligatta Zamanaşımı	119
V. DAİREDE (VEYA KOMİSYONDA) TEBLİĞ	121
A. DOĞRUDAN DAİREDE TEBLİĞ.....	121
B. İLAN ÜZERİNE DAİREDE TEBLİĞ	122
C. UZLAŞMA KOMİSYONUNDA TEBLİĞ.....	123
VI. DIİŞLERİ BAKANLIĞI veya KUVVET KOMUTANLIKLARI ARACILIĞI ile TEBLİĞ (YURT DIŞI TEBLİGAT)	124
A. DIİŞLERİ BAKANLIĞI ARACILIĞIYLA TEBLİĞ	125
1. Sivil Kişi'lere Tebliğ.....	125
a) Tebligatın Yapılacağı Devletle Bir Anlaşma Bulunmaması Hali..	125
b) Tebligatın Yapılacağı Devletle Bir Anlaşma Bulunması Hali	128
2. Resmi Memurlara Tebliğ	128
B. KUVVET KOMUTANLIKLARI ARACILIĞIYLA (ASKER KİŞİ'LERE TEBLİĞ)	128
C. YURT DIŞINDA TEBLİĞ ile İLGİLİ DİĞER HUSUSLAR	130

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TEBLİGATTÀ HATA, USULSÜZLÜK ve CEZAİ HÜKÜMLER

I. TEBLİGATTÀ HATA ve USULSÜZLÜKLER	133
A. TEBLİĞDE MADDİ (EVRAKTA) HATA	133
1. Tebliğ Evrakında Esasa Etkili Hatalar.....	133
2. Tebliğ Evrakında Esasa Etkili Olmayan Hatalar	136
B. TEBLİĞ USULÜNDE HATA.....	139

C. HATALI veya USULSÜZ TEBLİĞ HALİNDE	
YAPILACAK İŞLEMLER	140
1. Hatalı Tebliğ Hali	140
2. Usulsüz Tebliğ Hali	141
II. TEBLİĞATTA CEZAİ HÜKÜMLER ve SUÇLAR	142
A. YALAN BEYANDA BULUNMA SUÇU.....	143
1. Muhatabın Yalan Beyanda Bulunması.....	144
2. Muhatap Dışında Kalan ve Tebligati Kabul Edebilecek Kişilerin Yalan Beyanda Bulunması.....	145
3. Muhatap Adına Tebliği Kabul Edemeyecek Olanların Yalan Beyanda Bulunması	145
B. YANLIŞ İSİM veya ADRES BİLDİRME SUÇU	146
C. TEBLİĞ EVRAKININ MUHATABINA VERİLMEMESİ SUÇU	147
D. TEBLİĞATI KABULDEN KAÇINMA (İMTİNA) SUÇU	148
1. Muhataplarnın Tebligati Kabulden Kaçınmaları	148
2. Muhataplar Yerine Tebligati Alabilecek Kişilerin Tebligati Kabulden Kaçınmaları.....	149
E. TEBLİĞAT UYGULAMASINDA GÖREV ALANLARIN İŞLEYEBİLECEĞİ SUÇLAR	151
1. Tebligat Kanununda Öngörülen Suçlar	151
a. PTT Memurları Açısından	151
b. Muhtar veya İhtiyar Heyeti Üyeleri Açısından	151
2. Ceza ve Vergi Usul Kanununda Öngörülen Suçlar	152
F. TEBLİĞAT UYGULAMASINDA GÖREV ALANLARIN ALEYHİNE İŞLENEN SUÇLAR	152
S O N U Ç.....	153
YARARLANILAN KAYNAKLAR	159